

SAMENLEVINGSGERICHT
(AANSPRAKELIJKHEIDS)RECHT

SAMENLEVINGSGERICHT
(AANSPRAKELIJKHEIDS)RECHT

Grondwettelijke zuurstof voor
het op de adem trappende
aansprakelijkheidsrecht

L. CORNELIS

intersentia
Antwerpen – Cambridge

Samenlevingsgericht (aansprakelijkheids)recht. Grondwettelijke
zuurstof voor het op de adem trappende aansprakelijkheidsrecht
L. Cornelis

© 2017 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

ISBN 978-94-000-0859-5
D/2017/7849/69
NUR 820

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzon-
deringen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een
geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook,
zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

Inhoud

1.	Wat is er aan de hand? Is er (n)iets aan de hand?	1
1.1.	Zorgen zijn voor niets goed	1
1.2.	Lang leve het paradigma	4
1.3.	Inkomens- en vermogensaccumulatie/concentratie	9
1.4.	Klimaatverstoring	11
1.5.	Democratisch tekort	12
1.6.	Tegen beter weten in? Hoop doet leven	14
2.	Amechtig aansprakelijkheidsrecht	23
2.1.	Waar het schoentje knelt	23
2.2.	De beschikbaarheid van schadeherstel	26
2.3.	Externalisering van (schade)risico: wat een klucht	27
2.4.	Optimalisering van schadeherstel	46
2.5.	Gederfde inkomsten, gederfde winst	48
2.6.	Hoeveel is genoeg?	52
2.7.	Aansprakelijkheidsimmunitet	58
2.8.	Overheidsaansprakelijkheid in de kering	62
2.9.	“Noblesse oblige”, waarom rijkdom niet?	70
2.10.	Aansprekend besluit	81
3.	Grondwettelijke zuurstof	85
3.1.	De hiërarchie der normen	85
3.2.	Het gelijkheidsbeginsel	88
3.3.	Grondrechten	90
3.4.	Het verband tussen het gelijkheidsbeginsel en de grondrechten	100
3.5.	Interconnecterend besluit	101

4.	Grondwettelijke beademing van het aansprakelijkheidsrecht	107
4.1.	De selectie	107
4.2.	Externalisering van schaderisico's	108
4.3.	Overheidsaansprakelijkheid	114
4.4.	De verjaring	125
4.5.	Vergoedbare schade <i>sensu lato</i>	134
	4.5.1. Ecologische schade	134
	4.5.2. Collectieve schade: collectief herstel?	141
4.6.	Doorbraak van causaal verband	152
4.7.	De gouden regel en wat het aansprakelijkheidsrecht ervan maakt	162
5.	Voor hen die aarzelen om het voorgaande te lezen	177
	Eindnoten	185